

OHJEITA SYDÄNISKURIRYHMÄLÄISELLE

1/2023

Jokainen sydäniskuriryhmä jäsen saa automaattisesti hälytyksen, kun hätäkeskukseen tullut hälytys elottomasta on tehty kylän alueelta. Hälytysryhmän alue lasketaan sydäniskurin sijainnista 10 km joka suuntaan.

HÄLYTYSVIESTI

Kännykkään tulevassa hälytysviestissä olennaista on tehtävän osoite. Osoitteen lisäksi viestissä on

- Hälytysaika (pvm, klo)
- Tehtävälaji (700 = eloton)
- Tehtävän kiireellisyys (A)
- Tehtävään liittyvät asiantuntijat
- Tehtävään liittyvät yksiköt (esim. EKS222, RKS203, PKS201, SKS133)
- Muihin tapahtuman tehtäviin liittyvät yksiköt
- Tapahtuman varotiedot (poliisin kirjaamaa tietoa)

Muistathan, että hälytystehtävistä ei kerrota kylillä. Vaitiolo kattaa myös saamasi viestin.

Viestin saatuasi käy hakemassa sydäniskuri tarvikkeineen ja vihreät huomioliivit (auttajareppu) ja mene mahdollisimman nopeasti kohteeseen.

KUN SAAVUT KOHTEESEEN

Ensimmäiset vaiheet, kuten elottoman herättely ja hengityksen tarkistus, on periaatteessa jo tehty. Jos puhelu hätäkeskukseen ei ole auki, sinäkin voit soittaa ja laittaa kaiuttimen päälle. Muista soittaa heti hätäkeskukseen, jos hälytysosoitteessa on muu tilanne kuin elottomuus tai elottomuus-tilanne muuttuu ennen kuin ambulanssi saapuu paikalle. Tällöin kannattaa arvioida, pystyykö sydäniskuriryhmä auttamaan tilanteessa jollain muulla tavalla.

Jos paikalla on useita ihmisiä, ota tilanne haltuun ja jaa tehtävät. Kun yksi antaa paineluelvytystä, toinen valmistelee potilaan sydäniskuria varten, kolmas pitää potilaan hengitystiet auki ja neljäs voi rauhoitella perheenjäseniä ja ohjata ambulanssin paikalle.

Jos vastassa on uhkaava tilanne, kannattaa poistua ja soittaa tilannetiedotus 112-numeroon.

ELOTON IHMINEN

Paineluelvytys

- Painele rintalastan keskeltä tauotta 100-120 kertaa minuutissa.
- Pidä kyynärvarret suorina, kädet päällekkäin.
- Vaihda painelijaa kahden minuutin välein, jos mahdollista.
- Jatka painelua mahdollisimman tauotta. Älä lakkaa painelemasta, vaikka toinen auttaja valmistelisi potilasta sydäniskuria varten.
- Anna suusta-suuhun -puhalluksia, jos osaat puhaltaa, jos ensihoidon tulo kestää yli 10 minuuttia ja/tai kontaktiin ei liity turvallisuusriskiä. Puhalla vain sen verran, että rintakehä hieman kohoaa. Rytmi on 30 painelua, 2 puhallusta.

Luettavaa, sopimukset, webinaaritallenteet jne.

www.sydan.fi/keskisuomi/sydaniskuriryhma ja www.sydan.fi/keskisuomi/turvallisuusmateriaalit

Sydäniskurin käyttö

- Nosta/leikkaa/poista vaatteet potilaan rintakehältä. Jos teitä on kaksi, paineluevitys jatkuu ilman taukoja. Poista tarvittaessa runsas rintakarvoitus ja kuivaa hikinen iho.
- Laita sydäniskuri päälle.
- Kiinnitä elektrodit potilaan paljaalle iholle. Noudata ohjeita.
- Anna isku laitteen ohjeen mukaan.
- Jatka välittömästi paineluevitystä iskun antamisen jälkeen.
- Jos laite ei anna iskeä, jatka paineluevitystä, kunnes potilas heräilee, ensihoito vapauttaa sinut tai voimat ehtyvät.

TAJUTON IHMINEN – kylkiasento kts. esim.

<https://www.youtube.com/watch?v=AC650-bZe0g>

Jos et ole varma, onko ihminen tajuton vai eloton, aloita paineluevitys. Jos potilas on elossa ja hengitys on normaalia, käännä hänet kylkiasentoon:

- Kun tajuton makaa selällään, nosta takimmainen jalka koukkuun.
- Nosta saman puolen käsi rinnan päälle ja toinen käsi yläviistoon.
- Tartu tajutonta hartiasta ja koukussa olevasta polvesta ja vedä itseesi päin.
- Varmista, että hengitystiet ovat auki ja potilas hengittää.
- Ambulanssia odotellessa tarkkaile potilasta. Älä jätä häntä yksin! Jos hengitys muuttuu epänormaaliksi tai lakkaa, käännä potilas selälleen ja aloita paineluevitys.

TILANTEEN JÄLKEEN

Tilanteessa mukana olleiden kannattaa tukea toisiaan. Keskustelkaa, miten meni, mitä olisi voitu tehdä toisin ja miltä teistä tuntuu. Henkistä kriisiapua saat mm. Keski-Suomen sosiaali- ja kriisi-päivystyksestä https://www.jyvaskyla.fi/hatatilanteet_ja_paivystys/sosiaali-ja-kriisipaivystys tai Kriisikeskus Mobilesta www.kriisikeskusmobile.fi.

RYHMÄN JÄSENEEN MUISTILISTA

1. Vapaaehtoisena sinulla ei ole päivystysvastuuta. Omalla kylällä on kuitenkin hyvä pitää kännykkä lähellä ja viestistä kertova äänimerkki päällä.
2. Jos hälytys tulee, lähde rohkeasti. Tarkista viestirinki. Jos lähdet itse hakemaan sydäniskuria, viesti siitä muulle ryhmälle.
3. Elvyttämisessä voi tehdä ryhmätyötä. Jakakaa tehtäviä, jos mahdollista. Paineluevityttäjä on hyvä vaihtaa kahden minuutin välein.
4. Muista Vapaaehtoinen auttaja -huomioliivi. Liivissä näyt, saat selkeän roolin tapahtumapaikalla ja ammattilaiset näkevät, että olet maallikko.
5. Muista vaitiolosopimus. Voit keskustella elvytystilanteesta niiden ryhmäläisten kanssa, jotka olivat itse tapahtumapaikalla, ja niiden viranomaisten kanssa, jotka ovat juuri tämän tapauksen kanssa tekemisissä. Ryhmän vetäjälle on hyvä kertoa hälytyksen kulusta, mutta vain yleistasolla, jos hän ei itse osallistunut tilanteeseen. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri kuulee mielellään palautetta sydäniskuriryhmien toiminnasta.
6. Kertausvalmennus on käytävä vuosittain. Jos valmennus jää käymättä, putoat pois auttaja-ryhmästä. Ammattilaisetkin kertaavat!
7. Jos oman alueen kertausvalmennus jää käymättä, jonkun muun sydäniskuriryhmän valmennus on sinua varten. Sitä varten Auttavat kylät -FB muutetaan kaikkien ryhmien yhteiseksi tiedotuskanavaksi. Sieltä voi tarkistaa, milloin jossain muualla olisi sopiva valmennus.